

Rasim Muminović

FANTOMI ZAROBLJENOG UMA

Rezime

Moć uma izražava se sposobnošću pronicanja u tajne svijeta čime se smanjuju nepoznatosti i otvara horizont za slobodno djelovanje karakteristično za ponašanje moralne ličnosti kao epifenomena univerzuma. Međutim, zarobljeni um je antihumano znanje koje postaje izvor mržnje i pokretač fantomske aktivnosti robova destruktivne ideologije, odnosno gospodara mitomanske svijesti i egocentrizma. Fantomi zarobljenog uma su tvorci haotičnosti pa time i neljudskosti, dostojne ljudskog prezira i moralne osude. Ti barbarogeniji prezentiraju ne samo ordinarni primitivizam nego i vrhunsko krvološtvo.

Čovjekovo bivstvovanje podliježe prošlosti i sadašnjosti, dok je njegova budućnost u mogućnostima čije realiziranje gradi sadašnjost uz prizivanje prošlosti, što sve čini njegovu egzistenciju toliko slobodnom koliko svojim moćima odolijeva pritiscima i ispunjava dužnosti, čime svoje *htijenje* preobraća u vlastito *trebanje* izvršavanja ljudskih naloga. Temeljenjem svog trebanja na mogućnostima, ona postaje moralni subjekt koji doseže dubinu ljudskog bića, što čini njenu moralnu djelatnost kreativnom koliko i putokazom diferenciranja dobra i zla. Zahvaljujući tome, moralni

subjekt spoznaje da je čovjek čovjeku primarno dobro i da je djelatnost koja zanemaruje takvu spoznaju analogna djelatnosti animalnih bića. Otuda htijenje kao agens ljudske aktivnosti slijedi dobro koje mu nalaže razboriti um, a odupire se zlu po njegovu nalogu, pa otuda razlikovanje dobra i zla pripada umu, ali također osjećanju i volji kao faktorima aktivnog Ja koje se odupire animalnom spontanitetu, a to dokazuje da ono što ga pokreće mora dolaziti iznutra. Utoliko svijest i osjećanje odlučuju pro et contra stanovitih mogućnosti, što po svom izboru realizira slobodna volja, pa *sloboda* postaje čovjekova *ljudska i moralna* pretpostavka i odlika.

Za razliku od takve slobode kao moći *oslobođene* prinude, *politička* sloboda determinirana je definiranim uvjetima društva kojima pripada *ideologija* kao faktor odlučivanja. Umjesto životinjskim nagonima trezveni čovjek djeluje snagom *slobodne volje* i odlučnošću uvjerenja koja determiniraju tako njegovu aktivnost da ova izvodi divljenje iz požude, ljubav iz radosti, mržnju iz sebičnosti itd. *Mržnja* je, prema tome, subjektivna pobuna protiv datih ili zamišljenih okolnosti, praćena osjećanjem i sviješću subjekta da mu se nešto osporava što mu pripada. Ali mržnja može biti izraz *zablude* koju uspješno koristi *reakcionarna ideologija* za poticanje masa npr. na nedopustivu *dominaciju* nad drugima, čime ih takva ideologija vraća *animalitetu*, čineći ih *robotovima egocentrizma i mitomanske svijesti*, iz kojih se rađa njihova potreba za dominacijom analogna nagonskoj potrebi životinja. Na toj osnovi ideologija ne samo podržava, nego i razvija *antihumano znanje* za ostvarivanje raznovrsnih ciljeva, a to indicira koliko mogućnost zloupotrebe neznanja toliko i moć djelovanja ideologije u domenu realiziranja ljudskih potencijala. Razlika je u tome što prva (reakcionarna) nametanjem svojih ideja i naloga zatvara, a druga (revolucionarna ideologija) otvara i potiče na humane mogućnosti; prva se drži fiktivnih ostvarenja, što je čini reakcionarnom, a druga revolucionarnog voluntarizma, koji se uglavnom ostvaruju borbom koja implicira i prolijevanje ljudske krvi. To da su *reforme i revolucije*

bacale svoju djecu na žrtvenik svjedoči o tragičnosti njihove aktivnosti i bezumnosti njihove arbitraže. No, od njih su još barbarskiji osvajački ratovi kojima pripadaju i nacionalistička osvajanja i međunacionalni te klasni sukobi, u kojima znaju neki narodi tražiti od drugih da se “vrata u veru pradedovsku”, da napuste svoju naciju, rasu ili klasu, pri čemu nazad može biti podjednak utjecaj ideologije i religije, ali i dominacija jedne od njih. Tako su krstaški ratovi npr. bili pod dominacijom religije dok su građanski ratovi i razne revolucije predvođeni ideologijama koje su poticale na borbe u kojima su ljudi davali živote za ideale što su se često pokazali promašajima. Naročito je bilo evidentno djelovanje ideologija u imperijalističkim ratovima i raznim revolucijama u kojima se *manipuliralo masama*, koje su plaćale životima ideološka uobraženja svojih vođa da bi na kraju jedni bili glorificirani, a drugi okrutno kažnjavani zbog krivice koja im je pripisana. Narod je često slavio ili optuživao svoje vođe i za ono što je sam učinio, a da se posebno ne ističe da i najviše slavljene vođe nisu bili uvijek bez slabosti i promašaja, mada je njihova zasluga mjerena pobjedama ili porazima kada su u principu oni uzdizani za pobjedu, a narod okrivljuje za poraz. Međutim narod isključuje sebe ako se na kraju pokaže nedopustivim ono što je u ratu činio zajedno sa vođama, a krivicu prebacuje na druge, uključujući i svoje glorificirane vođe. Naravno, nisu nikada svi krivi: djeca, nemoćni starci i stanovita kategorija žena, što ne važi za *nacionaliste*, koji, opsjednuti svojom nacijom, potcjenjuju druge i vide samo svoje, a zanemaruju potrebe i interese drugih. Pošto crpe svoju duhovnu snagu iz nje, oni naciji daju ulogu idola u svojoj nacionalističkoj idolatriji, i tako zaslijepljeni njome uzurpiraju tuđa prava, a zanemaruju svoje obaveze i dužnosti, objelodanjujući vlastitu paranoičnost traženjem za sebe onoga što drugima uskraćuju. Istina, od njih u tome nisu mnogo bolji ni plašljivci, koji se prepuštanjem zlu brane od njega, pristajući na nepravdu. Dakako, oni se svojom pasivnošću razlikuju od zagriženih nacionalista, koji proglašavaju čitave narode “izrodima”

da bi stvorili razloge da ih kazne. Nastojeći ovjekovječiti svoju naciju, oni zaboravljaju da su nacije povijesne tvorevine koje nakon svog vremena odlaze u vječnu mirovinu - nestaju sa svim svojim stvarnim i lažnim atributima. Zalažući se za nju, nacionalisti znaju ispoljavati goli egocentrizam (grabežljivost) i naglašenu mistifikaciju (mitomaniju) kao bitne odrednice svog povijesnog maloljetstva i ideologije, za čiju realizaciju proizvode enormna zlodjela. Ustvari, *slavoljublje* u ideološkom deformitetu mnoštva nacije i *vlastoljublje* kao odlika narcisoidnih vođa najčešći su atributi *kreativne destrukcije* koliko i indikatori *haotičnosti* u kojoj se gubi osjećanje ljudskog dostojanstva. Iz njihova mentalnog sklopa probija *atavistička mržnja* prema svima koji se distanciraju od njihove mitomanske svijesti, njene destruktivne ideologije i genocidne prakse.

Jedna takva praksa ispisala je zlodjelima u nedavnom genocidnom ratu najbarbarskije stranice ljudske povijesti i nehotice otkrila *ekspanzionističke* i *hegemonističke težnje* vlasti Srbije i Hrvatske, prve – najavljene ideološkim sloganom “Svi Srbi u jednoj državi”, što bi bilo moguće kada bi se mogao nadoknaditi nedostatak prostora planiranim “etničkim čišćenjem”, tj. otimanjem zemlje prognanih susjeda, a druge – licemjernim izgovorom “odbrane hrvatskog pučanstva”. Za ostvarenje tog cilja koristili su sredstva destrukcije, represije i ponižavanja - nedovoljno poznate metode i sredstva mučenja i ubijanja, kojima su ti nacionalisti hranili svoju atavističku mržnju i svoj patološki zanos. Ipak, najveći je apsurd među njihovim zlodjelima *gnusno silovanje žena*, odnosno podriivanje geneze naroda kome one pripadaju, te bestijalno razaranje gradova i sela kao i zlodjela koncentracionih logora, što sve upućuje na neizreciv zločin i jezivu mržnju robova nacionalističke mitomanije toliko okrutnih da se time izdvajaju u ovom dijelu svijeta. Otuda čuđenje da tvorci tih zlodjela budu ljudi zamjenjuje odvratnost pri pomisli da takve zvijeri i rušitelji uopće mogu pripadati ljudskom rodu. Uzbuđenje se intenzivira do jezivosti pri pokušaju da se ustanovi izvor tolike količine mržnje i takvih zločina kada ti zločinci postaju

strašila koja je nemoguće smjestiti među normalne ljude, i zato im je danas doista potrebna posebna država na planeti Zemlji, a nije isključeno da će im sutra trebati nova planeta za fantomsku državu ako se njihova luđačka potreba ne preobrati iz bolesnog stanja, koje stvaranjem besmisla “osmišljava” život, u stanje ljudskosti, a ne u stanje podnosivo njima i onima koji zanemaruju razliku nastajanja masovnih grobnica od posljedica prirodnih nepogoda. Njima nije teško izjednačiti zlodjela ideoloških ludaka sa efektima gromova, poplava, požara i sl. zbog toga što ne uviđaju da su ti ideološki manijaci opsjednuti uvjerenjem da je život s drugima nemoguć. Zbog zaludenosti tom idejom, njihov zarobljeni um planirao je uništiti nacije koje su se našle na putu ostvarenja njegovih patoloških uobraženja. Stoga se pred pojavom tih koljača i rušitelja gasi svjetlo nade i zamagljuje ljudska budućnost, pa ostaje samo lažna utjeha robova poremećenog uma, kojima se mogu pridružiti neki od onih koje su mimoišle masovne grobnice ili gnusna poniženja, pa danas traže “hljeba i igara” svjedočeći o svojoj ljudskoj izgubljenosti odonda kada su umakli ubijanju i žele što prije zaboraviti masovne grobnice i paklena zla kao i sve što bi moglo da im kvari ostatak života ili da dovede u pitanje njihove stečene društvene pozicije, pa zato i ne pomišljaju da su slično njima mislili mnogi od onih što su završili u masovnim grobnicama kao i oni koji su nestali bez traga u ognju svojih domova ili su ih raznijele granate. Njima su danas bliski *karijeristi* i *plašljivci*, koji zahtijevaju od kritičara zlodjela genocidnog rata “da se smire i sve što se dogodilo prepuste vremenu”. Oni i ne slute da se nosioci zarobljenog uma moraju kritički osvjeteliti da bi se objelodanio njihov genocidni pohod na susjede.

U njihovu slučaju radi se o epi-fenomenu, dosada nepoznatom u tako nečovječnom obliku i nemogućem bez najmanje tri uvjeta:

1. bez *kulminacije pervertirane svijesti* enormnog procenta naroda,
2. bez *militarističke tehnike* agresora i
3. bez *žrtve lišene naoružanja*.

Zahvaljujući tim uvjetima, oni su ostavili za sobom vrhunska ostvarenja zarobljenog uma, zlodjela koja, istina, nisu mogla onoliko zapanjiti svijet koliko su nečovječna samo zato što je današnji svijet podložan svojoj moralnoj hipokriziji. Dakle, počinjena zlodjela ostaju *neizreciva* kako zbog *nedostatka adekvatnih izraza* koji bi ih prezentirali tako i uslijed *pomanjkanja društvene odgovornosti* današnjeg svijeta. Užas genocidnih djela tjera nas da zanimemimo nad njima kao što nas njihova morbidnost paralizira pri traženju kazne za njihove počinioce. Za prvo nam nedostaju riječi koje bi to izrazile, a za drugo - adekvatna sredstva kažnjavanja, što indicira *vrhunska zlodjela* obezličene rulje i suludih manijaka. Zapravo, to su plodovi indoktriniranih subjekata viševjekovne nacionalističke ideologije, subjekti toliko ideološki obezumljeni da se ponose onim čega se normalni ljudi stide. Posebno se u tome ističu *beskrupulozne kreature* koje proglašavaju masakre ljudi junačkim djelima, *klanje nesrba dokazom srpstva i junaštva* kao i silovanje žena junaštvom, a ne djelima ljudskih izroda, psihopata i izopačenih ljudi. Kao realizatori “etničkog čišćenja” oni demonstriraju *ljudsku podivljalost* ili primitivizam najnižeg ranga, oličeni u otimanju tuđe zemlje i imovine. U tome nisu ništa bolji ni *ideološki slijepci*, koji u normalnom čovjeku ne prepoznaju vrhunsku vrijednost univerzuma, biće po sebi i za sebe koje se ne da reducirati na individualno ili kolektivno, pa stoga samo njihovo *ideološko ludilo* može dijeliti *humanum* na svoj (glorificiran) i tuđi (degradiran) koliko i podređivati ljudsko dostojanstvo ideološkom uobraženju.

No, ako se na oružani napad mora uzvratiti odgovarajućim oružjem, kako adekvatno reagirati na masovno silovanje žena, na divlje masakriranje ljudi, na nečovječne strasti? Nažalost, nikako na adekvatan način, jer ta morbidna i bezumna djela pripadaju ideološkim manijacima opsjednutim indoktriniranim lažima koje su postale demoni njihova života, te time njihova neizlječiva bolest. Njihova dalja zla moguće je preduprijediti izoliranjem tih aktera od društva, odnosno adekvatnim kaznama za njihova zlodjela. Jedva da je drugačije moguće reagirati

na takvu nečovječnost ako čovjek drži do svog dostojanstva i društvo do svog zdravlja.

Ipak, srebrenička tragedija traži da se njena *tragika* dovede do svijesti da bi se razumjela, a to je samo djelomično otkrivanje realizacije famoznog plana genocidne svijesti o nestanku bošnjačkog naroda. Nemoć agresora da ozbilji svoju paklenu namjeru dopušta nam da govorimo o stradanju Bošnjaka ne samo Srebrenice, nego i Prijedora, Brčkog, Foče, Zvornika, Sanskog Mosta i o drugim njihovim stratištima, a ne o “nestanku jednog naroda”, kako je zaprijetio zločinac Karadžić sa skupštinske govornice. U pitanju su zlodjela okorjelih nacionalista spremnih da unište susjede ne birajući sredstva niti metode: klanjem, davljenjem, batinom, mecima, granatama i bombama te silovanjem, tj. razaranjem korijena nekog naroda, a da ne spominjem *grabežnost* i *strasno piromanstvo*, kojima su sebi pribavljali koristi i zadovoljstva, a drugima štetu, muku i smrt. Njihovu bolesnu psihu uznemiruje i smrtno vrijeđa istina o destruktivnosti njihova bića formiranog na produktima vjekovne laži, istina koju nazivaju “mržnjom naših vječitih neprijatelja”, u koje ubrajaju i one među njima koji ne prihvataju njihove laži za istinu. Njihova mržnja je, zapravo, opaka nacionalistička bolest koja se jedino povlači pred *silom* ili ublažava *podmićivanjem*, drugog lijeka za nju nema. A pošto je izražena u formi enormnog procenta etnosa, nema izgleda da se bez sile i pritisaka zaustavi njeno nacionalističko ludovanje. Zato, u principu, njeni nosioci traže za vođu onoga koji im, poput Miloševića, obećava i nemoguće kao moguće, a kada se to pokaže nemogućim, izručit će ga Tribunalu u Hagu kao vrhunskog ratnog zločinca. Predali su ga sudu jer nije ispunio data obećanja (ostvarenje države svih Srba – “Velike Srbije”) i što vjeruju da mu mogu pripisati svoje zločine, te za njegovo izručenje Hagu dobiti obećane donacije.

Izvor njihove nacionalističke svijesti najbolje se prepoznaje u studijama i spisima tipa “Memorandum SANU”, čijim se lažima nije suprotstavio ni jedan član te najviše institucije srpske pameti,

iako "Memorandum" tendenciozno navodi notorne laži kao konačne istine: da nijednom narodu tadašnje Jugoslavije nije "uskraćen kulturni i duhovni identitet kao srpskom", da se na Kosovu i u Vojvodini sprovodi "genocid nad Srbima", da su Srbi u Hrvatskoj potlačeni, iako su bili zastupljeni sa 40% u rukovodstvu KPH, sa 60% u policiji te 40% u privredi i upravi Hrvatske na osnovu svoga učešća sa 11,5 posto u ukupnom broju stanovništva te republike, odnosno da su ugroženi u Jugoslaviji, mada su sa Crnogorcima činili 80% rukovodstva SKJ pri učešću od 40% u ukupnom stanovništvu Jugoslavije, a u oficirskom kadru JNA 70% u vrijeme kada su Armiju koristili kao i jugoslavensku policiju za svoj *terror* na Kosovu. Doda li se tome da je Memorandum Akademije prihvatio i Savez pisaca Srbije, dakle srpska elita nauke i umjetnosti, te vlasti i opozicija, uprkos tome što je nedopustivo sugerirao promjenu granica čak i ratnim sredstvima i što je to na liniji Garašaninova "Načertanija" o stvaranju "Velike Srbije", koja uključuje i područje Sjeverne Albanije, o čemu su napisana dva spisa: jedan 1937. iz pera Vase Čubrilovića, a drugi - Ive Andrića, koji je za to i unapređen iz dopisnog u redovnog člana SANU; kamo spada i Pavićevo revitaliziranje traktata V. Karadžića "Srbi, svi i svuda" (1847.), u kojem Vuk proglašava sve štokavce Srbima, a M. Pavić, prenoseći to na teritorij, ocrtava granice "Velike Srbije", ostavljajući Hrvatskoj, s ove strane linije Virovitica-Karlovac-Karlobad, jedino Dubrovnik kao "srpski Hongkong" - tada su time spomenuti glavni tvorci srpske nacionalističke svijesti koju mase ne provjeravaju, ali zato proglašavaju "odrodima", "izdajnicima" i "neprijateljima" sve one koji je ne prihvataju.

Nažalost, višestoljetni kontinuitet te svijesti našao je svoje mjesto u Titovim *amnestijama četnika* 1943., 1944. i 1945. godine, u postavljanju A. Rankovića za ministra unutrašnjih poslova Jugoslavije te u dopuštenju Vasi Čubriloviću da postane ministar uprkos tome što se on kao i Andrić legitimirao svojim spisom kao *okorjeli nacionalist*, a što dovoljno indicira kako su četnici ostali u Titovoj državi

uglavnom nekažnjeni, kako su neki okorjeli nacionalisti dobili ne samo ministarske fotelje, nego i pomoć režima u dobijanju Nobelove nagrade te kako se očuvao *kontinuitet zlih ljudi* koji su 1990. - 1995. nasrnuli na susjede poput vukova na ovce. Budući da su uglavnom ostali nekažnjeni, četnici su iskoristili “socijalizam” za pripremanje realizacije ideje “Velika Srbija” i za dalje njegovanje ideja četničkog pokreta Draže Mihajlovića. Doda li se svemu tome uloga Srpske pravoslavne crkve, tada su spomenuti glavni *izvori i agensi* pervertirane svijesti koja je *nosila aktere genocidnog rata* što je ostavio za sobom ne samo srebreničku tragediju kao *vrhunsko svjetsko zlo* nakon Drugog svjetskog rata nego i masovno silovanje Bošnjakinja kao *nedostižno moralno ruglo* današnjice.

Takvoj svijesti enormnog procenta etnosa treba dodati *posrbljenu* i “socijalistički” opremljenu JNA da bi se kompletirale *agresorske snage* koje su počinile zločine, zločine za koje *ne postoji adekvatan izraz u vokabularu svjetskih zala* i to bar iz tri razloga:

a) što nije poznato u povijesti agresije da je neki agresor, poput srpsko-crnogorskog, *masovno* i *sistematski uništavao sakralne objekte i povijesne spomenike* nekog naroda,

b) što nije poznato da je koristio *masovno silovanje žena* kao formu borbe protiv druge strane, kako je činio srpsko-crnogorski zlotvor *razaranjem korijena zajednice* i *moralnog dostojanstva žene* i

c) što je “etničkim čišćenjem” ispoljena atavistička mržnja prema određenim narodima. Posrbljena JNA, u kojoj je 1991. godine bilo 80% Srba i Crnogoraca, počela je stravični rat dva dana nakon što su Slovenija i Hrvatska proglasile (25. juna 1991.) svoju nezavisnost da bi s prvom Milošević testirao reagiranje svijeta na rat, koji je ubrzo okončao, a od druge je prisvojio do januara 1992. trećinu teritorije i završio rat.

Budući da je nakon rata u Sloveniji i Hrvatskoj prebacio na prostor BiH ogromne snage JNA i ratnu tehniku i da je podijelio bosanskim Srbima oružje Teritorijalne odbrane BiH posredstvom JNA, koja ga je

tobože preuzela “na čuvanje” da bi ga mogla predati bosanskim Srbima, Milošević je bio uvjeren da će planirani rat biti munjevito završen, pa je pristao da mu u tome pomogne šegrt iz Hrvatske bar tako što mu, u nadi da će dobiti svoj dio, neće praviti smetnje u onome što je dogovorio s Rusima, Francuzima i Englezima. Utoliko je bio sigurniji što se prevareni šegrt debilski uživio u svoju ustašku ulogu da je isticao u komuniciranju s Bošnjacima da brani Bosnu, sa drugima - da se bori za odbranu “hrvatskog pučanstva” u BiH, a stvarno činio sve s Miloševićem da uništi Bošnjake i podijeli BiH. Uprkos tome što je to uglavnom znao, licemjerni Zapad i Rusija podržavali su i jednog i drugog iz tradicionalnog oportuniteta prema muslimanima. O tome svjedoče slijedeći redovi Johna Majera upućeni premijeru Douglassu Hoggu 2. maja 1993.:

“1) Nismo saglasni da ni sada niti ubuduće “naoružavamo ili obučavamo” Muslimane u Bosni i Hercegovini vojnom opremom.

2) I dalje ćemo pomagati da se nametne i ostane na snazi embargo na oružje UN-a u ovom području iako pouzdano znamo da Grčka, Rusija i Bugarska isporučuju oružje i vrše obuku u Srbiji. Njemačka, Austrija, Slovenija, čak i Vatikan na sličan način pomažu Hrvatsku i snage HVO-a. Od posebnog je značaja da pouzdano znamo da takva nastojanja u korist Muslimana u tom području od strane islamskih zemalja i grupa nisu uspješna (...) Iz tog razloga nužno je da se nastavi sa *prevarom* (istakao – R. M.) “Vance-Owenovim” mirovnim razgovorima da bi se događala kakva takva akcija sve *dok Bosna i Hercegovina ne prestane postojati kao važeća država, a njeno muslimansko stanovništvo se ne raseli iz svoje zemlje*” (London SW 1A 2AH; – istakao R. M.).

Na tom fonu je, pribojavajući se da bi na balkanskom prostoru mogao ući u atomski rat s Rusima, J. Bush izjavio još u julu 1992. godine da mu interesi SAD-a ne dopuštaju da tamo izgubi ijednog vojnika, čime je zanemario obavezu vodeće zemlje svijeta da zaštiti jednu napadnutu članicu UN, članicu priznatu nakon referenduma na kojem se izjasnilo za “nedjeljivu i suverenu državu Bosnu

i Hercegovinu” 99,4% glasova od 63,4% glasača izašlih na izbore. Bosanskohercegovačka televizija objavila je 3. aprila 1992. da je u BiH “izbio rat” ne sluteći da će taj rat pokazati svijetu stravične oblike genocida i da će taj svijet demonstrirati na tome svoju moralnu hipokriziju. Uzaludno su neki novinari i dobrotvorna društva (R. Gutman, Društvo za ugrožene narode) uporno dokazivali da se u BiH vodi rat ne samo protiv međunarodnog mira, nego i protiv čovječnosti. Znalo se i za dogovor Boban – Karadžić, koji su se našli u Bosni na istom zadatku - uništenju Bošnjaka i podjeli Bosne - iako su zvanično ratovali jedan protiv drugog. Čak su i Ujedinjene nacije raspolagale listom od 105 konclogora (94 u BiH i 11 u SRJ), a samo u Prijedoru sa okolinom bilo ih je 13 sa 34.000 logoraša. Metode mučenja i ubijanja u logorima bile su krajnje primitivne i dotada mnoge nepoznate. Nije se ranije znalo da je ljude *moguće klati motornom pilom*, kojom je zaklano na desetine Bošnjaka u logoru Omarska, u logoru Keraterm logoraši su prisiljavani na kanibalizam (da jedu odrezane uši svojih sapatnika), tjerani da se krste prije strijeljanja, roditelji Bošnjakinja prisiljavani su da gledaju kako im četnici siluju kćeri, a Bošnjaci su tjerani da kastriraju jedni druge, u Bosanskom Šamcu – da jedu pijesak i svoj izmet itd. Već je rečeno da je *silovanje žena najgnusnije razaranje života ličnosti*, jer silovane nemaju budućnosti sretne supruge niti nepovredive majke, a silovano je preko 60.000 Bošnjakinja, po čemu se naslućuje da je to bio jedan od najstravičnijih genocidnih ratova poznatih u povijesti ratovanja.

Iako je bolje zlo trpjeti nego činiti, nedopustiva je indiferentnost prema njemu, jer je to, moralno, samo blaža forma pristajanja na zlo. Zapravo, mirenje sa zlom blisko je njegovu uvažavanju, ako nije u pitanju psiha mazohista ili moralno siromašnih osoba, njihove razbijenosti ili neizgrađenosti, odnosno pasivnost Bošnjaka, koji uporno podnose genocide bez *odgovarajućih* reakcija, što se da nazvati njihovom mazohističkom crtom, moralnom labilnošću i političkom dezorganiziranošću, što je posljedica djelovanja religije,

kulture i civilizacije na formiranje njihova bića. Stoljećima su kao patareni živjeli na distanci sa svojim kršćanskim susjedima poticanim od Pape da nasrću na njih, a kao Bošnjaci također su stoljećima bili u zajednici s kršćanima bez primisli, kada su to mogli, da ih likvidiraju ili pokušaju prevesti u svoju vjeru; u protivnom pitanje je da li bi ih danas bilo. Nažalost, duže od jednog stoljeća kršćani traže od njih da se “vrate u veru pradedovsku” ili ih proglašavaju “cvijećem” svog naroda; ako to Bošnjaci ne prihvataju čekaju ih progoni ili genocidi, te nema mirnog zajedničkog života ako su kršćanski susjedi bili u mogućnosti da diktiraju Bošnjacima što su i što trebaju biti, u što vjerovati i kojim jezikom govoriti. U tom njihovom zlu nije izostalo sudjelovanje Pravoslavne i Katoličke crkve: prva u formi *svetosavlja*, ugrađenog u *korijene velikosrpske ideologije*, što mu oduzima karakter vjere i dostojanstvo morala, a druga civilizacijski nešto opreznija, ali ne i mnogo manje odgovorna. Duh svetosavlja identičan je duhu srpskog hegemonizma i genocidnog imperijalizma na čelu sa destruktivcima iz crnogorskih brda kojima nedostaje osjećaj za autentični humanum, što Crkvi ne smeta da ih kao izvršioce genocida blagoslovi. Štoviše, svetosavlje snaži podjednako Srbe i Crnogorce manijakalnom mržnjom prema “Turcima” i “Arnautima”, kako nazivaju Bošnjake i Albance, mada nisu mnogo bolji ni prema “šokcima” odnosno “ustašama”, kako nazivaju Hrvate. Njihova *želja za dominacijom* nad susjedima proizvodi konstantno mržnju i prema Makedoncima, Bugarima, Mađarima, Slovencima i dr., što je *posljedica njihova zarobljenog uma*. O rezultatima tog uma Crkva šuti i kada je u pitanju masovno silovanje žena uprkos tome što silovanje proizvodi *dvostruko osjećanje krivice*: krivicu nesretne žene što je silovana i krivicu njene zajednice zbog nemogućnosti da je zaštiti, a da se ne spominje disolucija te zajednice, po čemu se silovanje pokazuje *esencijom zla*, kojom je njen tvorac dosegao dno pakla. Njegova svijest došla je na famoznu ideju da upotrijebi *stid za unutrašnju destrukciju subjekta*, stid koji koristi bestidni subjekt lišen moralnog dostojanstva i ljudske odgovornosti. Naime, njegova svijest nadilazi granice na kojima

se nagoni zaustavljaju, zbog čega je nosilac takve svijesti opasniji od zvijeri, i to zato što njegova svijest prelazi granicu nagona i ide dokle dosežu njegove moći destrukcije - artiljerijska oruđa i predmeti kojima ubija ljude. Doda li se tome tradicionalni arsenal hajdučije koja je silaskom s povijesne scene uglavnom prešla u četnički pokret i srpsku vlast, onda smo time skicirali neke *fantome zarobljenog uma*, ali i naznačili neke njihove posljedice.

Međunarodna politika to je nedopustivo zamaglila lažnom sintagmom "strane u ratu" izjednačavajući agresora i žrtvu da bi prikrivala srpsko-crnogorsku agresiju na Bosnu i Hercegovinu. Nakon rata agresija se, po želji agresora i pod pritiskom međunarodnih snaga, pripisuje ekstremistima kako bi se krivica naroda svalila na njih, a narod amnestirao od nje. Međutim, ko imalo poznaje srpsku *pervertiranu svijest* taj zna da su zahtjevi "ekstremista" suprotni željama onog dijela naroda koji, makar u enormno malom procentu, ne smatra *zlodjela* svojih pripadnika *junačkim djelima*. Bez takve podrške enormnog procenta naroda bili bi nemogući genocidni ratovi koje izvode srpski "junaci" nad svojim nesrpskim susjedima. Jer, kada bi izostala ta, ali i podrška u ljudstvu i materijalnim sredstvima, ne bi ni bilo rata za realizaciju ideje "Velika Srbija", a samim tim ni "srpskih izdajnika" ili "odroda", kako Srbi nazivaju kritičare ideje "Velika Srbija", istina, jedva primjetne u srpskom narodu. Osim toga, "vožda" agresivnog rata izabrao je narod, kao što ga je poslao u Hag kada nije ispunio obećanje "Svi Srbi u jednoj državi" uprkos pokušaju da to ostvari ratom kojim je *razorio gradove i sela*, ostavio za sobom *sablažnjavajuće masovne grobnice* kao neporecive svjedoke o njegovoj genocidnosti. I kada se isključi zanemarljivi procenat Srba koji nisu podržavali Miloševićevu politiku, ostaje srpski narod koji s radošću prati svoje sinove i izabranike vlasti u sprovođenju genocida nad susjedima, ali se danas buni kada mu se ta još neizbrojana genocidna zlodjela pripisuju iako je poznato da bi ona bez njegova sudjelovanja bila nemoguća. Naravno, niko ne može čestite Srbe, i da hoće, optužiti za zločine

nad susjedima, ali samo rijetke može pohvaliti da su se suprotstavili zločinima svojih sunarodnika, a nije narodu bilo nepoznato niti mrsko što “Slobo” otima “etničkim čišćenjem” susjedima zemlju za državu svih Srba.

S obzirom na rečeno o izvorima pervertirane svijesti ili fantomima zarobljenog uma moguće je zaključiti: Iako je predstavljala metaforu za *civilizacijski opstanak različitosti na jednom prostoru*, Bosna je postala neporecivi svjedok ljudske nemoći ili zbunjenosti čovječanstva da reagira u pravi čas protiv masovnih zala. Predstavnici Ujedinjenih nacija zaduženi za “svjetsku brigu o miru”, oličeni u B. Galiju, Akašiju i generalima UNPROFOR-a, olahko su upali u mrežu stradalnika i sami postali moralni bogalji Ujedinjenih nacija koji su otvorili vrata zvijerima u ljudskoj spodobi i tako omogućili da se dogodi genocid nad golorukim civilima, zločin koji je time i djelo Ujedinjenih nacija. Zato se sada i predstavnici UN-a trude da se istina ne sazna, a to je najdublji ponor licemjerja i mržnje u koji su zapale Ujedinjene nacije, i to najviše krivicom svojih bjelosvjetskih predstavnika. Istina, genocidna zlodjela počinili su srpsko-crnogorski zločinci, *tjerani svojim zarobljenim umom i podržavani od vladajućih sila svijeta*. Taj narod skinut će sa sebe krivicu ako pošalje realizatore genocida u Hag, a ne samo njihove vođe, koji uz svu svoju nacionalističku zagriženost nisu bez njih i pomoći svog naroda mogli počiniti tolika zlodjela. Sve dok to ne učini, narod je nosilac krivice za genocidna djela mada ostaje neriješeno veliko pitanje: može li narod zarobljenog uma izvesti to prije nego se sam oslobodio takvog uma? Zna se da je to nemoguće, pa ostaje neizvjesno: ko može to učiniti ako Hag kažnjava samo vodeće zločince? *Ko će kazniti izvršioce njihovih naredjenja i sve one silne pomagače bez kojih se nisu mogla ostvariti tolika zla?* To tim više što čak ni traženi ratni zločinci nisu privedeni Sudu pravde, a već su se novi javili i stigli demonstrirati svoju *rušilačku moć* u Trebinju i Banjoj Luci.

Rasim Muminović

PHANTOMS OF THE CAPTIVE MIND

Abstract

The power of the mind is expressed in its ability to penetrate into the mysteries of the world, diminishing the unknown and opening the way to the freedom of action that characterizes the behaviour of the moral personality as the epiphenomenon of the universe. However, the captive mind is anti-human knowledge, which becomes a source of hatred and the driving force of the phantom-like activity of those who are slaves to destructive ideology or to the lords of mythomaniac consciousness and egocentrism. The phantoms of the captive mind are the creators of chaos and inhumanity, worthy of mankind's contempt and moral censure. Barbarogenesis of this kind is no mere commonplace primitivism, but is the height of bloodthirstiness.